

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

22 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Cobzac Elena, Țurcan Anatolie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinar declarate de către avocatul Străisteanu Doina Ioana în numele inculpatului Chițanu Vasile și de către avocatul Cașu Iulian în numele inculpatului Chițanu Vasile prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de apel Chișinău din 10 aprilie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Chițanu Vasile XXX, născut la XXX, originar și domiciliat în XXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 23.11.2018 – 12.02.2019 (prima instanță);
2. 11.03.2019 – 10.04.2019 (instanța de apel);
3. 11.09.2019 – 22.01.2020 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Hîncești (sediul Central) din 12 februarie 2019, cauza fiind examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul Chițanu Vasile a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa aplicată inculpatului Chițanu Vasile a fost suspendată condiționat, stabilindu-i-se un termen de probă de 3 ani.

Acțiunea civilă înaintată de Boacă Sergiu în partea încasării prejudiciului material s-a admis integral și s-a încasat din contul lui Chițanu Vasile în folosul lui Boacă Serghei suma de 6974,26 lei.

Acțiunea civilă, înaintată de Boacă Serghei în partea încasării prejudiciului moral în sumă de 60 000 lei s-a admis parțial și s-a încasat din contul lui Chițanu Vasile în folosul lui Boacă Serghei suma de 40 000 lei, în rest s-a respins ca neîntemeiată.

1.1 Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, inculpatul Chițanu Vasile, pe data de 08.05.2018, aproximativ la orele 18-30, în strada satului Horjești,

raionul Hâncești, intenționat i-a aplicat lui Boacă Serghei mai multe lovituri cu o șurubelniță în regiunea omoplatului stâng, cauzându-i astfel, conform raportului de expertiză nr. 201822D0097 din 14.07.2018: cicatrice a regiunii sub omoplatul stâng cu escoriații, una dintre care este urma unei plăgi penetrante a cutiei toracice ce a adus la pneumotorox cu colorarea plămânului stâng, deplasarea mediostemului pe dreapta. Leziunile corporale respective prezintă pericol pentru viață și se califică ca vătămare corporală gravă a integrității corporale și a sănătății.

Astfel, instanța de fond a stabilit că, prin acțiunile sale intenționate Chițanu Vasile a comis infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal, individualizată prin „vătămarea intenționat gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață”.

2. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, aceasta a fost atacată cu apel de către:

2.1. Procurorul în Procuratura r-l Hâncești, Ungureanu Oxana, care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei, cu excluderea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului. Invocând faptul că prin aplicarea unei pedepsei penale cu un termen de probă nu a fost realizat scopul pedepsei penale, stipulat la art. 61 Cod penal.

2.2. Avocatul Macar Alexandru în numele părții vătămate Boacă Serghei, care a solicitat casarea parțială a sentinței în privința laturii civile, cu admiterea acțiunii civile integral, casarea integrală a încheierii prin care s-a admis examinarea cauzei în procedură simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului.

În susținerea apelului, a invocat că:

- din declarațiile părții vătămate Boacă Sergiu, cert se determină faptul că ultimul a fost maltratată până la lovitură de către alte trei persoane, iar după lovitură a fost stropit cu gaz lacrimogen. Nu este clar de ce faptele acestor persoane n-au fost calificate prin prisma legislației penale, or cert determină inacțiunea organului de urmărire penală pe marginea relatării părții vătămate. În această ordine de idei consideră că acțiunile descrise din declarațiile părții vătămate, urmau a fi cercetate sub prisma art. 42, 151 alin. (2) lit. d) Cod penal, cât și prin prisma prevederilor art. 42, 287 alin. (3) Cod penal;

- instanța de fond nu s-a expus pe marginea menționată, mai mult ca atât, s-a ajuns la dorința inculpatului de examinare a cauzei penale în baza art. 364¹ Cod de procedură penală pentru a căpăta o sentință cât mai favorabilă și pentru a nu răspunde pentru faptele săvârșite în măsura real săvârșită, necătând la faptul că inculpatul a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, făcând declarații a negat cu vehemență probele acuzării;

- nu s-a luat în calcul că atât la urmărirea penală cât și la judecarea cauzei în fond inculpatul a făcut declarații divergente referitor la utilizarea șurubelniței;

- instanța de fond eronat a aplicat prevederile art. 76 Cod penal cu referire la căința sinceră în timp ce inculpatul împreună cu alte persoane l-au maltratată pe Boaca Serghei, de asemenea nu i-a recuperat prejudiciul material și prejudiciul moral sub careva aspect;

- eronat a fost interpretată și invocarea faptului că inculpatul a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, or instanța n-a motivat cum acesta a contribuit la descoperirea infracțiunii, care au fost acțiunile acestuia în acest sens, prin ce s-au manifestat, or recunoașterea vinovăției nu poate fi privită și echivalată cu contribuirea la descoperirea infracțiunii;

- incorect au fost aplicate prevederile art. 90 Cod penal în privința inculpatului, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, astfel este absolut rațional ca inculpatul să execute pedeapsa stabilită fără dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei aplicate acestuia;

- instanța de fond la individualizarea pedepsei inculpatului, în pofida tuturor circumstanțelor precum și că infracțiunea comisă se califică ca gravă, nu a ținut cont că sănătatea și viața părții vătămate care sunt niște valori supreme;

- prima instanță nu a examinat corect chestiunea cu privire la încasarea prejudiciului moral;

- nu s-a luat în calcul faptul că partea vătămată a fost supus intervenției chirurgicale cu aplicarea anesteziei generale, fiind internat în spital pentru perioada 08.05.2018 - 14.05.2018, până în prezent fiind în recuperare și neputând lucra;

- în urma atentării la dreptul de integritate fizică ale părții vătămate, ultimul a suferit pagube materiale considerabile în urma lipsirii posibilității de a munci și a necesității de a se trata.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2019, s-au admis apelurile declarate, s-a rejudecat cauza și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care a fost exclusă aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului Chițanu Vasile. Pedeapsa aplicată sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani închisoare, în baza art. 151 alin. (1) Cod penal în privința inculpatului Chițanu Vasile urmând a fi executată în penitenciar de tip semiînchis. În rest s-au menținut prevederile sentinței.

3.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Chițanu Vasile Andrei în baza art. 151 alin.(1) Cod penal, după indici calificativi - *vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață.*

Cu referire la faptul invocat de partea vătămată, precum că dînsul a fost maltratat pînă la lovitura aplicată de către alte trei persoane, după lovitură a fost stropit cu gaz lacrimogen, iar asupra faptelor celor trei persoane, organul de urmărire penală nu a întreprins careva măsuri, instanța de apel a ținut să remarce faptul că

persoana, în caz cu dezacordul cu acțiunile organului de urmărire penală, a fost în drept să se adreseze judecătorului de instrucție conform legislației în vigoare, or, la caz, din plîngerea lui Boacă Serghei, adresată Inspectoratului de poliție Hîncești, la data de 24.05.2018, rezultă că partea vătămată a solicitat să fie luate măsuri doar cu Chițanu Vasile, care i-a aplicat lovitură cu șurubelnița, dar nu a indicat despre careva persoane care l-ar fi maltratat.

Mai mult ca atît, instanța de judecată a specificat faptul că nu poate încadra acțiunile inculpatului Chițanu Vasile, precum și acțiunile altor persoane care nu au fost stabilite de organul de urmărire penală în temeiul art. 42, 151 alin. (2) lit. d) Cod penal și art. 42, 287 alin. (3) Cod penal, doar în baza declarațiilor părții vătămate, în situația în care, în conformitate cu prevederile art. 93 alin. (1) Cod de procedură penală *„probele sînt elemente de fapt dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.”*

Instanța de apel a apreciat ca declarativă afirmația părții vătămate precum că, inculpatul a menționat că recunoaște în totalitate faptele incriminate, cît și probele acuzării, iar dînd declarații sub jurămînt, a negat cu vehemență probele acuzării, astfel, pe parcursul cercetării judecătorești, instanța de apel nu a stabilit circumstanțe care să indice la admiterea a careva încălcări esențiale privind examinarea cauzei penale de învinuire a lui Chițanu Vasile în conformitate cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, or, declarațiile inculpatului corespund cu învinuirea înaintată în cadrul urmăririi penale și stabilite în instanța de fond.

Instanța de apel a apreciat critic alegațiile părții vătămate referitor la faptul că în ședința de judecată din 04.02.2019 inculpatul a declarat că avea șurubelnița în buzunar și a scos-o pentru a se apăra de Boacă Serghei, pe cînd la audierea lui de către procuror în calitate de învinuit menționează că șurubelnița a luat-o de jos de lângă mașina sa, în acest sens, instanța de apel a reținut că din rechizitoriu rezultă că, Chițanu Vasile Andrei *„...în timpul unui conflict cu Boacă Serghei, intenționat i-a aplicat ultimului mai multe lovituri cu o șurubelniță în regiunea omoplatului stîng...”*, nefiind indicat nemijlocit în actul de învinuire de unde inculpatul a luat șurubelnița.

Instanța de apel a făcut referire și la faptul că din prevederile art. 364¹ alin. (4) Cod de procedură penală, procedura simplificată este aplicabilă doar dacă din probele administrate în cursul urmăririi penale reiese că faptele inculpatului sunt stabilite și sunt suficiente date cu privire la persoana sa pentru a permite stabilirea unei pedepse. Din conținutul acestei norme a desprins că aplicarea procedurii simplificate este posibilă numai atunci cînd din probele administrate în cursul urmăririi penale rezultă că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de

inculpat.

În baza celor menționate, instanța de apel a considerat necesar de a respinge solicitarea părții vătămate privind casarea încheierii din 04.02.2019 prin care a fost admisă cererea inculpatului și examinată cauza penală în procedură simplificată în ordinea art. 364¹ Cod de procedură penală, or, în urma controlului preliminar a cauzei penale, nu s-a constatat că există vreo încălcare a normelor imperative din Codul de procedură penală.

Cu referire la individualizarea pedepsei instanța de apel a reținut că instanța de fond eronat a conchis că o pedeapsă non privativă de libertate este echitabilă la caz, și că aceasta va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, or, inculpatul urmează să conștientizeze fapta comisă, care a tentat asupra relațiilor sociale cu privire la sănătatea persoanei.

Așa dar, instanța de apel a notat că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită condamnaților prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ei este un incident în viața acestora.

Instanța de apel a constatat că la individualizarea pedepsei penale stabilite inculpatului în prezenta speță, instanța de fond a pus accentul mai mult pe personalitatea persoanei vinovate, fără a lua în vedere și alte criterii de individualizare a pedepsei penale, cum ar fi gravitatea infracțiunii săvârșite, influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului.

În speță, instanța de apel, la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Chițanu Vasile Andrei, a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78, Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor grave prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită din intenție, de personalitatea inculpatului, care anterior nu a comis infracțiuni, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru precum și de faptul că nu există circumstanțe ce atenuază sau agravează răspunderea penală.

Efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, instanța de apel a considerat că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului, corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu executare reală, pe un termen de 5 ani de închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, or, în cadrul cercetării judecătorești nu s-au constatat careva circumstanțe ce ar atesta necesitatea suspendării pe un termen de probă a pedepsei

cu închisoare.

Instanța de apel a constatat că anume această pedeapsă este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, iar pedeapsă stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptei comise de inculpat, cât și personalității acestuia.

Cu referire la acțiunea civilă, instanța de apel a ținut să specifice că aceasta este întemeiată și justificată parțial, în partea încasării prejudiciului moral, ținând cont de faptul că prin infracțiunea săvârșită, inculpatul i-a cauzat părții vătămate Boacă Serghei, conform raportul de expertiză medico-legală nr. 201822D0097 din 14.06.2018 - cicatrice a regiunii sub omoplatul stîng cu escoriații, una dintre care este urma unei plăgi penetrante a cutiei toracice ce a adus la pneumotorox cu colobarea plămînelului stîng, deplasarea mediostemului pe dreapta. Leziunile corporale respective prezintă pericol pentru viață și se califică ca vătămare corporală gravă a integrității corporale și a sănătății.

Reieșind din circumstanțele cauzei, instanța de apel a considerat că suma de 40 000 lei încasată în beneficiul lui Boacă Serghei, cu titlu de prejudiciu moral de către prima instanță din contul inculpatului Chițanu Vasile, este suficientă pentru a acoperi suferințele morale cauzate părții vătămate, ținînd cont în acest sens de semnificația valorilor sociale lezate și prejudiciul cauzat, or, suma solicitată spre încasare de către partea vătămată este una exagerată, cu atît mai mult că prejudiciu ce va fi încasat din contul inculpatului, constituie o satisfacție echitabilă în coraport cu suferințele fizice și psihice cauzate părții vătămate prin infracțiune, luând în considerare totodată și faptul că la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, urmează a se ține cont atît de gravitatea suferințelor pricinuite, dar și de starea materială a inculpatului.

Referitor la prejudiciul material, instanța de apel a remarcat faptul că în acest sens, soluția instanței de fond este una justificată și probantă, or, fiind dispus spre încasare din contul inculpatului Chițanu Vasile prejudiciul material în sumă de 6974, 26 lei, instanța de judecată a pus la baza hotărîrii bonurile de plată, prin care se atestă cheltuielile suportate de partea vătămată la efectuarea tratamentului suportat în urma leziunilor corporale comise de inculpat.

Cu privire la încasarea cheltuielilor în sumă de 156 lei, suportate de partea vătămată pentru transport, în acest sens, instanța de apel a reținut că, deși la materialele cauzei, sunt anexate careva bilete, din conținutul acestora nu este clar itinerarul parcurs de partea vătămată, precum și perioada cînd acestea au fost folosite, din care considerent solicitarea dată a fost respinsă.

4. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, a declarat recurs ordinar:

4.1. Avocatul Străisetanu Doina Ioana în numele inculpatului Chițanu Vasile, care a invocat drept temeiuri pentru recurs art. 427 alin. (1) pct. 6) și pct. 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei, cu menținerea sentinței.

Invocând faptul că:

- instanța de apel nu a respectat criteriile generale de individualizare a pedepsei, ceea ce denotă ineficiența condamnării inculpatului la 5 ani închisoare. Astfel, instanța de apel, casând sentința în partea stabilirii pedepsei și aplicând în privința recurentului a unei noi pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, a apreciat din nou circumstanțele cauzei stabilite de instanța de fond, însă, fără a stabili altele, nu a ținut pe deplin cont de regulile de individualizare a pedepsei;

- instanța de apel și-a argumentat decizia prin faptul că instanța de fond nu a ținut seama de toate circumstanțele cazului, de criteriile generale de individualizare a pedepsei, precum și de scopul pedepsei penale;

- o asemenea argumentare nu poate servi temei de înăsprire a pedepsei, ori, aceste circumstanțe au fost luate în considerare la individualizarea pedepsei de către instanța de fond, iar alte circumstanțe ce ar servi temei de înăsprire a pedepsei nu au fost stabilite în instanța de apel. Nu corespunde realității nici afirmația instanței de apel, precum că instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art. 61 alin. (1) Cod penal, deoarece pe lângă faptul că pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală, totodată este și o măsură de corectare, infractorul fiind ajutat să se corecteze și făcut să înțeleagă că trebuie să respecte legile și normele de conviețuire socială;

- dosarul a fost examinat prin prisma prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală fiind important și faptul că inculpatul se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost condamnat și că imediat a propus părții vătămate să-i restituie prejudiciile materiale doar că nu a primit datele vreunui cont, iar primirea banilor în numerar, partea vătămată a refuzat-o.

4.2 Avocatul Cașu Iulian în numele inculpatului Chițanu Vasile, care a invocat drept temeiuri pentru recurs art. 427 alin. (1) pct. 8) și pct. 15) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei cu menținerea sentinței.

Invocând faptul că:

- instanța de apel greșit a admis apelul, a dispus casarea sentinței și excluderea art. 90 Cod penal în privința inculpatului;

- prima instanță în sentința adoptată a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal și a motivat soluția de suspendare condiționată a executării pedepsei cu închisoarea, conform art. 90 Cod penal, care s-a efectuat corect și echitabil în speța dată, astfel pedeapsa închisorii urmând a fi suspendată condiționat pentru corectarea și reeducarea inculpatului în obținerea scopului pedepsei ne fiind necesară executarea reală a pedepsei cu închisoarea;

- instanța de apel și-a motivat arbitrar și pur declarativ decizia sa vizând corectarea condamnatului Chițanu Vasile prin necesitatea izolării lui de societate în condiții de privare de libertate, prin predispunerea inculpatului de a comite noi infracțiuni și greu de influențat în vederea corectării comportamentului antisocial;

- nu s-a luat în considerare persoana inculpatului, care a recunoscut săvârșirea faptei indicate în rechizitoriu și a solicitat ca cauza să fie judecată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, ținând cont de lipsa circumstanțelor agravante pe cauză, că acesta s-a căit sincer, a recunoscut vina, a contribuit la descoperirea infracțiunii, se caracterizează pozitiv, a recuperat dauna materială, considerăm că scopul corectării și reeducării inculpatului s-ar fi atins și fără izolarea lui de societate, prin stabilirea inculpatului a unei pedepsei cu închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și stabilirea perioadei de probațiune în mărime de 4 ani dându-i posibilitate reală inculpatului să-și dovedească corectarea prin comportament exemplar și muncă cinstită, așa cum a dispus corect prima instanță;

- decizia instanței de apel în partea stabilirii și individualizării pedepsei nu conține o motivare suficientă pentru excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, ce nu poate fi acceptată.

5.1. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul care a pledat pentru inadmisibilitatea recursurilor ca fiind vădit neîntemeiate, menționând faptul că instanța de apel și-a argumentat suficient soluția în sensul pedepsei penale stabilite inculpatului, a ținut cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, gravitatea infracțiunii, motivul acesteia, persoana celui vinovat, circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

5.2. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință și partea vătămată Boacă Serghei care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, invocând motive identice celor invocate în cererea de apel și enumerate la pct. **2.2** al prezentei decizii.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit dispoziției art. 427 alin. 1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în prezenta temeiurilor menționate de norma dată.

Colegiul penal constată, că în recursurile ordinare declarate au fost invocate temeiurile de drept prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), pct. 8), pct. 10) și pct. 15) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile comise de instanțele de fond și de apel când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, nu au fost întrunite elementele infracțiunii, a fost aplicată o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale, instanța de judecată internațională, prin hotărîre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză.

Totodată, instanța de recurs atestă, că autorii recursurilor nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente nu se va pronunța referitor la aceste aspecte, dar critică decizia instanței de apel numai referitor la stabilirea pedepsei și anume excluderea prevederilor art. 90 Cod penal - condamnarea cu suspendare condiționată a executării pedepsei.

Analizând decizia recurată prin prisma criticilor formulate de recurenți Colegiul penal, conchide că, temeiurile pentru recursuri semnalate de autori, nu sunt aplicabile în prezenta speță, or, instanța de apel la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea categoriei, termenului și modului de executare a pedepsei și-a argumentat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. art. 61, 75 Cod penal.

Prin urmare, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea categoriei, duratei ori a quantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Colegiul penal analizând textul deciziei atacate (f.d. 148-162, Vol. I) în coraport cu motivele invocate de recurenți, atestă că instanța de apel s-a expus argumentat și motivat asupra aspectelor contestate și în prezentul recurs ordinar, bazându-și just soluția privind neaplicarea față de inculpatul Chițanu Vasile a prevederilor art. 90 Cod penal, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Instanța de recurs reține ca fiind corecte concluziile instanței de apel referitor la neaplicarea prevederilor art. 90 Cod penal față de inculpatul Chițanu Vasile or, în cadrul condițiilor suspendării executării pedepsei, persoana inculpatului interesează sub raportul pericolozității sale, decurgând, în primul rând, din faptă și din împrejurările în care aceasta a fost săvârșită, iar în al doilea rând, din persoana infractorului, care trebuie studiată pentru a se putea constata dacă acesta se poate corecta fără executarea pedepsei.

Mai mult, potrivit prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod, în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Ulterior, după individualizarea pedepsei și stabilirea duratei și cuantumului acesteia, în cazul stabilirii unei pedepse sub formă de închisoare, continuă operațiunea de individualizare, dar sub aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa stabilită inculpatului trebuie să fie executată real ori, sub raportul personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi formulată concluzia că scopul pedepsei se poate atinge și prin aplicarea suspendării executării pedepsei în privința vinovatului pe o perioadă de probațiune stabilită de instanța de judecată.

Conform art. 90 alin. (1) Cod penal, *„Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numaidecît în hotărîre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă”*.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit remarcă că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o

categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

Prin urmare, analizând materialele cauzei instanța de recurs ordinar a constatat că la examinarea posibilității de a aplica față de inculpatul Chițanu Vasile prevederile art. 90 Cod penal, instanța de apel a ținut cont de circumstanțele cauzei, gravitatea infracțiunii săvârșite, de urmările prejudiciabile a acestei infracțiuni, care prezintă un pericol esențial pentru viața și sănătatea persoanei.

În viziunea Colegiului penal, fapta comisă de inculpat, prezintă un pericol sporit pentru societate, care atentează la securitatea relațiilor sociale cu privire la sănătatea persoanei.

Respectiv, în asemenea situații pentru a fi atins scopul legii penale, urmează a se interveni mai prompt, cu aplicarea unor pedepse reale cu executare, pentru ca inculpatul, precum și alte persoane să-și facă concluziile de rigoare, pentru a nu fi admise pe viitor săvârșirea unor astfel de fapte prejudiciabile, calificate ca infracțiuni.

Colegiul penal respinge argumentul recurentului Cașu Iulian precum că *„nu s-a luat în considerare persoana inculpatului, care a recunoscut săvârșirea faptei indicate în rechizitoriu și a solicitat ca cauza să fie judecată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, ținând cont de lipsa circumstanțelor agravante pe cauză, că acesta s-a căit sincer, a recunoscut vina, a contribuit la descoperirea infracțiunii, se caracterizează pozitiv, a recuperat dauna materială, considerăm că scopul corectării și reeducării inculpatului s-ar fi atins și fără izolarea lui de societate, prin stabilirea inculpatului a unei pedepse cu închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și stabilirea perioadei de probațiune în mărime de 4 ani dându-i posibilitate reală inculpatului să-și dovedească corectarea prin comportament exemplar și muncă cinstită, așa cum a dispus corect prima instanță”* or, toate circumstanțele invocate de către acesta au fost apreciate și luate în considerare de către instanța de apel la individualizarea pedepsei, inculpatul Chițanu Vasile beneficiind și de reducerea limitelor pedepsei pentru infracțiunea comisă în baza art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, totodată la examinarea materialelor cauzei nu se regăsește nicăieri că inculpatul ar fi recuperat benevol dauna materială cauzată părții vătămate, acest argument fiind declarativ și lipsit de suport probant.

Acestea fiind constatate, Colegiul penal conchide că infracțiunea comisă constituie un grad sporit de gravitate, care nu poate fi neglijat la stabilirea modului de executare a pedepsei, astfel concluzia instanței de apel privind imposibilitatea aplicării față de Chițanu Vasile a prevederilor art. 90 Cod penal, instanța de recurs o consideră întemeiată și corectă.

Cu referire la argumentul recurenților, precum că, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, Colegiul penal constată că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la emiterea soluției

contestate, precum și motivele adoptării ei, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală. Argumentele recurențelor invocate în acest sens sunt neîntemeiate, decizia instanței de apel fiind bine argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7. Analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept esențială ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Străisteanu Doina Ioana în numele inculpatului Chițanu Vasile și de către avocatul Cașu Iulian în numele inculpatului Chițanu Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Chițanu Vasile XXX**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **20 februarie 2020**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie